

Sygn. akt *XVII AmE 182/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	SSO Ewa Malinowska
Protokolant –	protokolant sądowy Joanna Nande

po rozpoznaniu 12 czerwca 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) S.A. z siedzibą w G.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

z udziałem J. N., (...) S.A. z siedzibą w G.

o wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej

na skutek odwołania (...) S.A. z siedzibą w G. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 11 października 2016 r. Nr (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w G. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 1440 (tysiąc czterysta czterdzieści) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Malinowska

AmE 182/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 października 2016 r. wydaną w sprawie (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art.8 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1059, Dz. U. z 2013 r., poz. 984, poz. 1238, Dz. U. z 2014 r., poz. 457, poz. 490, poz. 900, poz. 942, poz. 1101, poz. 1662, Dz. U. z 2015 r., poz. 151, poz. 478, poz. 942, poz. 1618, poz. 1893, poz. 1960, poz. 2365, Dz. U z 2016 r., poz. 266, poz. 925, poz. 1052, poz. 1165) oraz art. 104 ustawy z 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23, poz. 868) po rozpatrzeniu wniosku **J. N.** prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą **N. J. (...)** z siedzibą w miejscowości C. postanowił stwierdzić, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej dokonane w dniu 2 sierpnia 2016 r. przez (...) S.A. z siedzibą w G., na żądanie (...) S.A. z siedzibą w G., do nieruchomości zlokalizowanej przy ul. (...), (...)-(...) C., było nieuzasadnione.

Prezes URE uznał, że Przedsiębiorca energetyczny w sposób nieuzasadniony dokonał wstrzymania dostarczania energii elektrycznej do obiektu Wnioskodawcy zlokalizowanego przy ul. (...), (...)-(...) C., bowiem powyższa czynność winna dotyczyć obiektu zlokalizowanego pod adresem: L., działka nr (...), (...)-(...) L. jeśli Wnioskodawca zalega z płatnościami za zużytą energię elektryczną.

(decyzja k. 4-7)

Powód (...) S.A. z siedzibą w G. wniósł odwołanie od tej decyzji w dniu 29 października 2016 r. zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegających na uznaniu, że dla punktu poboru zlokalizowanego przy ul. (...) C. nie istniała zaległość uprawniająca do wstrzymania dostarczania energii w trybie art. 6b ust. 2 Prawa energetycznego i w konsekwencji uznanie, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej w dniu 2 sierpnia 2016 r. było nieuzasadnione. Podnosząc powyższe wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i stwierdzenie, że wstrzymanie dostaw energii we wskazanym obiekcie było uzasadnione i zasądzenie kosztów.

(odwołanie k. 8-12)

Zainteresowany J. N. wniósł o oddalenie odwołania.

(odpowiedź na odwołania k. 34-39)

Zainteresowany (...) S.A. z siedzibą w G. wniósł o uwzględnienie odwołania.

(odpowiedź na odwołanie k. 63-66)

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

J. N. jest odbiorcą energii elektrycznej na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucyjnych i sprzedaży energii elektrycznej zawartej w dniu 7 grudnia 2001 r. nr (...). Miejscem dostarczania energii elektrycznej jest punkt poboru nr (...), zlokalizowany przy ul. (...), (...)-(...) C.. Ponadto J. N. zawarł drugą umowa kompleksową nr (...) o dostarczanie energii z 15 lutego 2008 r. dotyczącą obiektu znajdującego się pod adresem (...) działka (...); (...)-(...) L.. W obu przypadkach dostawcą energii jest (...) S.A. z siedzibą w G.. Operatorem systemu dystrybucyjnego jest (...) S.A.

W obu obiektach prowadzona jest działalność gospodarcza.

W dniu 24 lutego 2016 r. dokonano wymiany legalizacyjnej licznika u odbiorcy J. N. przez (...) S.A. dla punktu odbioru energii zlokalizowanego pod adresem (...) działka (...); (...)-(...) L.. Podczas tej wymiany stwierdzono uszkodzony licznik, który nie wykazywał zużycia energii elektrycznej we wszystkich trzech fazach. Licznik ten został wymieniony na nowy. W dniu 29 lutego 2016 r. na podstawie danych z systemu bilingowego (...) S.A. sporządził wniosek o wykonanie korekty, na podstawie którego zostały wystawione przez (...) S.A. faktury korygujące za okres od 13 stycznia 2014 r. do dnia 24 lutego 2016 r.

J. N. nie uznał należności objętych fakturami korygującymi za wskazany okres i złożył reklamację w tym zakresie zarówno co do zasadności ich wystawienia jak i wysokości kwot w nich wskazanych.

W dniu 6 maja 2016 r. wysłano do odbiorcy wezwanie do zapłaty należności wynikających z faktur VAT nr (...) (41-50) dotyczących jednego punktu poboru zlokalizowanego pod adresem: L., działka nr (...), (...)-(...) L.. W wezwaniu J. N. został poinformowany, że jeżeli nie wpłaci powyższej kwoty w terminie 14 dni, Przedsiębiorca może wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej i wypowiedzieć umowę kompleksową. Wezwanie zostało skutecznie doręczone w dniu 12 maja 2016 roku.

W dniu 10 maja 2016 r. skierowano do odbiorcy kolejne wezwanie do zapłaty należności wynikających z faktur VAT nr (...) (41-50) oraz (...) dotyczących dwóch punktów poboru nr, zlokalizowanych przy ul. (...), (...)-(...) C. oraz pod adresem: L., działka nr (...), (...)-(...) L.. W wezwaniu J. N. ponownie został poinformowany, że jeżeli nie wpłaci

powyższej kwoty w terminie 14 dni, Przedsiębiorca energetyczny może wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej i wypowiedzieć umowę kompleksową. Wezwanie zostało skutecznie doręczone w dniu 16 maja 2016 roku.

Odbiorca ma założony w systemie bilingowym sprzedawcy energii dla obu punktów poboru jeden numer płatnika, a wszystkie wpłaty dokonane przez odbiorcę księgowane były na jedno konto bankowe.

W dniu 2 sierpnia 2016 r. wstrzymano dostarczanie energii elektrycznej dla punktu poboru zlokalizowanego przy ul. (...), (...)-(...) C..

W dacie wstrzymania dostarczania energii do tego punktu J. N. nie miał zaległości w płatnościach dotyczących tego punktu poboru energii elektrycznej.

W dniu 19 sierpnia 2016 roku wznowiono dostarczanie energii elektrycznej do ww. punktu poboru.

W dniu 11 października 2016 r. wydano decyzję zaskarżoną w niniejszym postępowaniu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: umowy k. 4-5 akt. adm., pisma k. 12, 13, 14 akt adm. faktur k. 15-62, zestawienia k. 63, wezwań do zapłaty k. 64-69, faktur i wydruków z potwierdzeniem transakcji k. 76-85, zlecenia k. 92, 93 akt adm., a także pisma zainteresowanego k. 34-39, umowy, k. 93, reklamacji k. 95 okoliczności przyznanych w odwołaniu k. 10.

Wskazane wyżej dokumenty nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania. Spór dotyczył prawidłowości zastosowania w niniejszej sprawie art. 6 b ust. 2 ustawy Prawo energetyczne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 PE – w brzmieniu tego przepisu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji - w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych, umowy, o której mowa w art. 4c ust. 3, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, a także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

Natomiast stosownie do treści art. 6b PE:

1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii może wstrzymać, z zastrzeżeniem art. 6c, dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli:

- 1) w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpiło nielegalne pobieranie paliw lub energii;
- 2) odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii, na żądanie sprzedawcy paliw gazowych lub energii wstrzymuje, z zastrzeżeniem art. 6c, dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe lub energię, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne, któremu odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe lub energię, powiadamia na piśmie odbiorcę paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym o zamiarze wstrzymania dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli odbiorca ten nie ureguluje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od dnia otrzymania tego powiadomienia.

4. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, wstrzymuje dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska.

5. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane niezwłocznie wznowić dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła wstrzymanego z powodów, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, jeżeli ustaną przyczyny uzasadniające wstrzymanie ich dostarczania.

6. Przepisów ust. 1 pkt 2 i ust. 2 nie stosuje się do obiektów służących obronności państwa.

Przywołane przepisy określają kompetencję Prezesa URE do rozstrzygania sporów, między innymi, w sprawach dotyczących nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii. Wymaga przy tym podkreślenia, że Prezes Urzędu uzyskał prawo rozstrzygania sporów wyłącznie w sprawach enumeratywnie wyliczonych w art. 8 ust. 1 PE. Przepis ten, przewidujący kompetencje organu administracyjnego, ma bowiem charakter wyjątku od ogólnej reguły, zgodnie z którą sprawy sporne są rozstrzygane przez sądy. Natomiast odstępstwa od ogólnej reguły powinny być zawsze interpretowane w sposób zawężający. Oznacza to, że nie można przypisać Prezesowi URE kompetencji w żadnej innej sprawie niż te, które zostały sprecyzowane w art. 8 ust. 1 PE.

Przepis art. 6b PE określa warunki oraz tryb wstrzymania dostarczania energii odbiorcy przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii. Jeden z dwóch, ljk enumeratywnie wskazanych przypadków, w których przedsiębiorstwo energetyczne jest uprawnione do wstrzymania dostaw paliw lub energii, stanowi sytuacja, w której odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi przez co najmniej 30 dni po upływie terminu płatności. Jeżeli dotyczy to gospodarstwa domowego, to wstrzymanie dostaw może nastąpić tylko po wyczerpaniu przez przedsiębiorstwo energetyczne procedury, o której mowa w art. 6b ust. 3 PE. W tym zakresie przedsiębiorstwo energetyczne jest zobowiązane przed wstrzymaniem dostaw energii lub paliw, do przeprowadzenia procedury powiadomienia odbiorcy o zaległości w zapłacie za dostarczone paliwa lub energię i wyznaczenie mu dodatkowego terminu 14 dni do dokonania należnej zapłaty. Zatem w przypadku zaktualizowania się, na podstawie art. 6b ust. 1 pkt 2 PE, uprawnienia do wstrzymania dostaw paliw lub energii, przedsiębiorstwo musi powiadomić odbiorcę w gospodarstwie domowym o zaległości i wyznaczyć mu dodatkowy 14-dniowy termin do zapłaty, który biegnie od dnia doręczenia wezwania. Co istotne, w treści tego powiadomienia powinna się znaleźć informacja o rygorze wstrzymania dostaw w przypadku braku zapłaty należności w wyznaczonym, dodatkowym terminie.

Powyższe uregulowania dotyczą jedynie odbiorcy końcowego dokonującego zakupu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła wyłącznie w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym. Z analizy dokumentów złożonych w niniejszym postępowaniu wynika, że odbiorcę z przedsiębiorstwem energetycznym łączą go dwie umowy sprzedaży energii elektrycznej zawarte w dniu 7 grudnia 2001 r. nr (...) ((...)) oraz w dniu 15 lutego 2008 r. nr (...) ((...)), na podstawie których zużywa energię elektryczną dla potrzeb prowadzonej działalności gospodarczej. Jest on zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 13) ustawy - Prawo energetyczne, odbiorcą gdyż otrzymuje lub pobiera paliwa lub energię na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym. Z zapisów pierwszej umowy wynika, że punktem poboru energii elektrycznej jest obiekt zlokalizowany przy ul. (...), (...)-(...) C.. Przedsiębiorca nie wykazał, że odbiorca zalega z płatnością za użytą energię elektryczną w ww. punkcie poboru energii, lecz przedstawił łączne zadłużenie odbiorcy, które widnieje na jego koncie w systemie bilingowym.

Z zebranej dokumentacji wynika, że powstałe zadłużenie było wynikiem przeprowadzonej przez operatora systemu dystrybucyjnego szczegółowej analizy okresu uszkodzenia licznika oraz skorygowania na tej podstawie faktur za użytą energię elektryczną dla punktu poboru zlokalizowanego w miejscowości L..

Wskazać należy, że faktura (...) (k. 54 i 76 akt adm.) objęta wezwaniem do zapłaty z dnia 10 maja 2016 r. (k. 67 akt adm.) oddzielnie wskazywała należności dla każdego z punktów poboru: w miejscowości C. kwotę 1107,96 zł, w miejscowości L. kwotę 3284,27 zł . J. N. wykonując dwa przelewy na konto powoda wskazał numer faktury i punkt

poboru, którego dotyczy płatność (faktury k. 78, 79 akt adm.). Jak wynika z faktur należności odnoszące się do punktu poboru w miejscowości C. zostały uiszczone w całości, zaś należności dotyczące punktu poboru w miejscowości L. w kwocie 2.064,30 zł jak napisano w fakturze odbiorca uiszczył płatność za faktyczne wskazania (..) oraz inne bez zapłaty za szacunkowe zużycie. A zatem zaległości w stosunku do punktu poboru w miejscowości C. nie istniały, w dacie wstrzymania dostaw energii.

Wstrzymanie dostaw energii elektrycznej, którego dotyczy zaskarżona decyzja miało miejsce w punkcie poboru w miejscowości C., pomimo braku zadłużenia po stronie odbiorcy wynikającego z umowy sprzedaży dotyczącej tego punktu. Brak jest podstaw do tego, aby podzielić argumentację powoda, że okoliczność prowadzenia wspólnego konta w systemie bilingowym powoda pozwala traktować go jako stronę jednej umowy z dwoma punktami poboru z konsekwencjami dla odbiorcy wynikającymi z art. 6b ust 2 Prawa Energetycznego.

Wskazać należy, że uprawnienie do wstrzymania dostaw energii jest bardzo dotkliwą sankcją stawiającą przedsiębiorstwo energetyczne w uprzywilejowanej sytuacji w stosunku do odbiorcy, gdyż tylko od jego decyzji zależało, czy w celu wymuszenia zapłaty należności sięgnie po najdalej idący środek w postaci "odcięcia" dostaw energii, czy też nie. Z takiego uprawnienia zatem powinno korzystać w sposób powściągliwy, zgodny z zawartą umową i jedynie w sytuacjach nie budzących wątpliwości co do zaistniałego stanu faktycznego.

W tym przedmiocie wypowiedział się m.in. Sąd Apelacyjny w Warszawie, który stwierdził, że jeśli możliwość wstrzymania dostaw jest uzależniona wyłącznie od decyzji przedsiębiorstwa, to podjęcie decyzji tak uciążliwej dla każdego odbiorcy, powinno być uczynione z zachowaniem zasad szczególnej staranności wymaganej od przedsiębiorcy działającego na rynku regulowanym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 czerwca 2015 r. VI ACa 1121/14, Legalis).

J. N. miał podpisane dwie odrębne umowy, co do dwóch punktów poboru. Umowa dotycząca punktu poboru zlokalizowanego w miejscowości C. przewiduje w § 7 ust. 4 pkt d prawo dla sprzedawcy energii do wstrzymania dostaw energii po upływie 30 dni od terminu płatności faktury, po uprzednim wezwaniu Odbiorcy do zapłaty. Analogiczne rozwiązania przewidziano w §22 ust. 2 pkt 1 umowy odnoszącej się do punktu poboru w miejscowości L. (k. 93). Na podstawie każdej z tych umów strony mają określone uprawnienia i obowiązki. W przypadku kiedy odbiorca prawidłowo wykonywał umowę, brak jest podstaw do stosowania zapisów umownych odnoszących się do innej umowy, a co za tym idzie stosowania art. 6b ust. 2 Prawa Energetycznego, niezależnie od tego jaki system rozliczeń i księgowania należności prowadzi powód. Rację ma pozwany twierdząc, że fakt posiadania jednego numeru klienta i jednego konta w systemie bilingowym w sytuacji podpisania kilku umów przez jednego odbiorcę energii, co do różnych punktów poboru nie pozwala traktować go jako stronę jednej umowy i łączyć jego należności oraz ich dochodzenie. Uprawnienia takie dla dostawcy energii nie wynikają ani z podpisanych umów, ani z przepisów prawa.

Z tych względów Z tych względów Sąd oddalił odwołanie uznając je za niezasadne na podstawie art. 479^{31a} § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że na koszty należne pozwanemu złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 1440 zł, ustalone na podstawie § 14 ust 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1805).